

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2019-716161636
DOS-2015-0005387

Bijlagen
-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp
Behandelaar Motie 901 Betrokkenheid bij de
uitvoering van het Klimaatakkoord

Geachte Statenleden,

Op 13 november 2019 heeft u ingestemd met ondertekening door het IPO-bestuur van het Klimaatakkoord. Daarbij is motie 901 aangenomen, die ons vraagt om uw Staten actief te betrekken bij de invulling van de maatregelen in relatie tot de te behalen doelen in het Klimaatakkoord en uw Staten te informeren hoe de bewoners van Zuid-Holland worden betrokken bij de verdere uitwerking van het Klimaatakkoord. In dit behandelvoorstel lichten wij toe hoe wij voornemens zijn aan deze motie uitvoering te geven. Uw betrokkenheid en de betrokkenheid van inwoners is onderdeel van onze doelstellingen. In het coalitieakkoord stellen we 'schone energie voor iedereen' centraal. Dat betekent dat we ons inzetten voor een inclusieve energietransitie van, voor en met betrokken inwoners en partners.

Uw betrokkenheid bij de te behalen doelen in het klimaatakkoord

In het voorjaar van 2020 bieden wij u de uitwerking van het Klimaatakkoord in een uitvoeringsprogramma aan. In dat programma wordt u voorgelegd welke activiteiten en inzet de komende jaren door de provincie worden uitgevoerd om de doelstellingen van het Klimaatakkoord vanuit de provincie dichterbij realisatie brengen. Het uitvoeringsprogramma is de onderlegger voor de begrotingswijziging 2020 die aan u wordt aangeboden. Daarin zal tevens zijn aangegeven hoe voor verschillende opgaven van het Klimaatakkoord inwoners en andere partners betrokken worden bij de uitwerking en implementatie van de voorstellen.

Betrokkenheid inwoners bij de energietransitie

In veel gevallen vindt de directe communicatie met inwoners en andere betrokken partijen plaats via onze partners in de energietransitie zoals gemeenten, corporaties, energieleveranciers, bedrijfsleven. Om participatie in deze processen te borgen vinden wij het belangrijk onze partners daarbij te ondersteunen, te verbinden, kennis uit te wisselen en indien nodig participatie te stimuleren. Onderstaand vindt u in het kort hoe wij dat per thema, zoals benoemd in het klimaatakkoord, doen.

Elektriciteit

Hoe, waar en op welke manier duurzame elektriciteit wordt opgewekt en ingezet en welke consequenties dat heeft voor inwoners staat bij deze opgave centraal. Deze inzet wordt vastgesteld in de Regionale Energiestrategieën (RES), waarin ook de participatie is geborgd. Met betrekking tot participatie gaat het niet alleen om meedenken, maar ook om meedoen, bijvoorbeeld door zelf energie op te wekken of te delen in opbrengsten. De aanpak 'Lokale Initiatieven' is een van de werkwijzen waarmee de provincie dit laatste ondersteunt.

De gebouwde omgeving

De verduurzaming van de gebouwde omgeving heeft de meeste impact op inwoners. Als het om betrokkenheid van inwoners gaat, vindt een groot deel van de communicatie met en participatie van inwoners plaats via bijvoorbeeld gemeenten, energieleveranciers, woningcorporaties en netbeheerders. Via deze partijen vindt participatie op wijkniveau plaats, bijvoorbeeld in het kader van de warmtetransitie. Regionale keuzes en participatiedoelen worden besproken in het kader van de Regionale Energiestrategie. Naast draagvlak en betrokkenheid is ook snelheid een belangrijk aandachtspunt: nieuwbouw wordt energieneutraal gebouwd, zolang het de hoeveelheid en het tempo van woningbouw niet belemmert.

Participatie centraal in Regionale Energiestrategie

De focus in een Regionale Energiestrategie ligt op de bovengenoemde opgaven 'Elektriciteit en Gebouwde Omgeving'. In de RES werken overheden met maatschappelijke partners, netbeheerders (voor gas, elektriciteit en warmte), het bedrijfsleven en waar mogelijk bewoners regionaal gedragen keuzes uit. De Provincie is partner aan tafel in de zeven Zuid-Hollandse RES'en. Binnen deze samenwerkingsverbanden staat participatie van inwoners centraal. Veelal vindt deze participatie getrappt plaats, eerst via bijvoorbeeld vertegenwoordigers van inwoners en later in gesprek met inwoners zelf. Participatie rond de energietransitie is ook geborgd in het omgevingsbeleid. Omdat participatie (ofwel betrokkenheid van inwoners) bij de provincie hoog op de agenda staat, ondersteunen wij de regio's hierbij, werken aan verbinding tussen de RES'en en aan gezamenlijke monitoring van de inzet op participatie.

In onze brief over het RES-proces (PZH-2019-708477617 dd. 15-10-2019) hebben wij aangegeven dat wij graag met u in gesprek gaan over de wijze waarop u betrokken wilt zijn bij dit RES-proces in de regio en hoe u dat wilt organiseren. Een eerste gesprek hierover heeft plaatsgevonden in uw Statencommissie Bereikbaarheid en Energie op 27 november 2019. De komende periode sturen wij u, zoals toegezegd, nadere informatie over het RES-proces, de organisatie, de besluitvorming en de planning toe en richten we de technische sessie op 22 januari 2020 aansluitend bij uw behoeften in. Ook wordt u als Statenleden bij de besluitvorming rond de RES'en betrokken en wordt u regelmatig uitgenodigd voor RES-bijeenkomsten in de regio.

Industrie

Het hoofdstuk industrie uit het Klimaatakkoord is tot stand gekomen in samenspraak met diverse partijen vanuit een breed pallet, zoals regionale en lokale overheden, het Rijk, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven). Ook in onze regio geldt dat de inzet via brede coalities wordt bepaald. Voor Haven Industrieel Complex bijvoorbeeld is dat gebeurd in het kader van het Rotterdams

Klimaatakkoord. De samenwerking met ondernemersvereniging Deltalinqs, waar wij als provincie bij betrokken zijn, is hier eveneens een voorbeeld van.

Het Klimaatakkoord biedt een duidelijke richting voor de inzet voor de industrie, maar biedt ook veel ruimte voor wat betreft de rol / inzet van de provincie. Het Coalitieakkoord geeft daar al wat meer richting in. Wij zijn (in lijn met de aanpak van het Klimaatakkoord) het gesprek aangegaan met externe stakeholders over hoe zij tegen de rol van de provincie aankijken. Suggesties uit deze gesprekken krijgen ook een plek in het uitvoeringsplan. Wij gaan graag hierover met u het gesprek aan.

Landbouw/Landgebruik

Bij Landbouw en Landgebruik gaat het voor de provincie Zuid-Holland met name om de onderdelen Glastuinbouw en Veenweiden. Bij glastuinbouw ligt het initiatief bij de sector en is de provincie faciliterend. Door deze aanpak zijn de betrokken partijen goed aangesloten bij het proces. Voor het onderdeel Veenweiden geeft het Klimaatakkoord nadrukkelijk aan dat er een Veenweidestrategie moet worden opgesteld in samenwerking met gebiedspartijen. Deze Veenweidestrategie omvat de bredere veenweideproblematiek, waaronder bodemdaling, biodiversiteit e.d. De provincie voert regie op dit proces. Om invulling te geven aan deze regierol worden gesprekken in de verschillende veenweidegebieden in Zuid-Holland voorbereid. Om op deze wijze samen de lokale overheden, gebruikers en grondeigenaren de kansen en mogelijkheden te verkennen en te komen een aanpak c.q. maatregelen. Inzet is om ook andere provinciale opgaven als bodemdaling, biodiversiteit, waterkwaliteit en klimaatverandering (droogte, hitte en wateroverlast) onderdeel te laten zijn van dit proces. Naar verwachting vinden de eerste gesprekken in de gebieden plaats in januari 2020.

Mobiliteit

Een belangrijk deel van de mobiliteitsmaatregelen moet worden gerealiseerd op regionaal en lokaal niveau. Deze maatregelen zijn primair gericht op CO₂-reductie en tegelijk op schonere, slimmere en andere mobiliteit. In het Klimaatakkoord is opgenomen dat de regionale uitvoering van het Klimaatakkoord vorm krijgt via een regionaal mobiliteitsprogramma of -plan. Uitgangspunt is dat zo veel mogelijk wordt aangesloten bij bestaande structuren, agenda's, programma's of plannen. Binnen de provincie Zuid-Holland benutten we hiervoor het programma Mobiliteit waarover in het Coalitieakkoord 2019-2023 is opgenomen dat we het gaan herschrijven. Wij nemen uw Staten aankomend jaar mee in de uitwerking van het programma Mobiliteit.

Onze regio's en gemeenten werken aankomend jaar eveneens aan de uitwerking van de mobiliteitsmaatregelen uit het Klimaatakkoord. In het najaar van 2020 informeren wij u over de stand van zaken van de regionale gebiedsgerichte uitwerking van het Klimaatakkoord.

Bij de regionale uitwerking van de mobiliteitsmaatregelen moeten naast gemeenten, provincies en de Rijksoverheid verschillende stakeholders worden betrokken zoals werkgevers, dienstverleners, netbeheerders en brancheorganisaties. Participatie verschilt per onderwerp en rol die we als provincie hebben. In welke mate en de wijze waarop bewoners worden betrokken wordt nader uitgewerkt.

Participatie aanvullend op inzet in bovenstaande thema's

Via maatschappelijke innovatie zoals het project 'lokale initiatieven' en het ondersteunen van onderzoek naar maatschappelijke effecten van en draagvlak voor energietransitie werken we aan meer inzicht in betrokkenheid van inwoners met betrekking tot de energietransitie. Samen met onze partners werken we ook aan toegankelijkheid en beschikbaarheid van de juiste informatie en voorlichting. Deze

projecten zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma, dat we in het voorjaar van 2020 aan u voorleggen.

Met een participatieparagraaf in ieder projectvoorstel borgen we dat we vanaf het begin de juiste betrokkenen in kaart brengen en betrekken. In alle voorstellen die wij aan u voorleggen is een participatieparagraaf opgenomen, gebaseerd op het door uw Staten vastgestelde participatiekompas. In deze voorstellen zal zijn opgenomen hoe we inwoners en stakeholders betrekken. In de jaarlijkse rapportage over het uitvoeringsprogramma zullen wij ook de stand van zaken van het betreffende participatieproces opnemen.

Samenvattend

- In het voorjaar van 2020 bieden wij u de uitwerking aan van het Klimaatakkoord in het uitvoeringsprogramma Schone energie voor iedereen
- De komende periode sturen wij u nadere informatie over het RES-proces
- Op 22 januari organiseren wij een technische sessie waarop wij met u in gesprek gaan over de manier waarop u betrokken wilt zijn bij het RES-proces
- U wordt regelmatig uitgenodigd voor bijeenkomsten van de RES in de regio's
- U ontvangt de concept RES-strategieën
- In alle projectvoorstellen van de Provincie is een participatieparagraaf opgenomen waarin u kunt zien hoe de participatie is ingericht
- Uw Staten hebben een werkgroep ingericht om het proces rond de RES'en te volgen
- Participatie in andere werelden dan elektriciteit en gebouwde omgeving wordt aan u teruggekoppeld via bijvoorbeeld de Mobiliteitsplannen en de Veenweidenstrategie.

Schone energie voor iedereen

Wij zien de energietransitie als een brede maatschappelijke opgave. Met de slogan 'schone energie voor iedereen' geven we aan hoe we deze transitie willen vormgeven: met, voor en van inwoners en partners in Zuid-Holland. Uw betrokkenheid daarbij, als vertegenwoordigers van inwoners en betrokkenen, helpt ons deze ambitie te verwezenlijken. Dat stellen wij zeer op prijs.

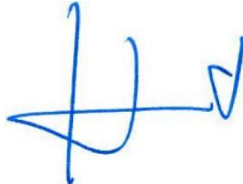
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit